

PATVIRTINTA
Švenčionių r. Pabradės „Ryto“
gimnazijos direktoriaus
2023 m. sausio 27 d.
įsakymu Nr. V-32

VAIKŲ IR MOKINIŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO ŠVENČIONIŲ R. PABRADĖS „RYTO“ GIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaikų ir mokinių maitinimo organizavimo Švenčionių r. Pabradės „Ryto“ gimnazijoje tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato vaikų ir mokinių maitinimo, vykdomo ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo grupėse ir gimnazijos valgykloje organizavimo tvarką ir reikalavimus.

2. Vaikų ir mokinių maitinimas organizuojamas vadovaujantis LR Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 10 d. įsakymo Nr. V-394 redakcija, 2021 m. vasario 5 d. įsakymo Nr. V-244 redakcija, 2022 m. rugsėjo 8 d. įsakymo Nr. V-1429 nauja redakcija, patvirtintu Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašu, LR Socialinės paramos mokiniams įstatymu, Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu LR švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405, Švenčionių r. savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 30 d. sprendimo Nr. T-95 „Dėl mokinių nemokamo maitinimo Švenčionių rajono savivaldybės mokyklose tvarkos aprašo“, pagal valgiaraščius, suderintus su gimnazijos direktoriumi ir Švenčionių valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2020 m. rugpjūčio 19 d. „Dėl mokinių nemokamo maitinimo organizavimo ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu metodinėmis rekomendacijomis“.

3. Tvarkos aprašas taikomas organizuojant ir siekiant užtikrinti sveikatai palankaus vaikų ir mokinių maitinimo paslaugas ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo grupėse ir gimnazijos valgykloje.

II. SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽIMAI

4. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

4.1. **Pietūs** – gimnazijoje organizuojamas pagrindinis maitinimas. Gali būti laisvai pasirenkami pietūs.

4.2. **Šiltas maistas** – tai maistas, patiekiamas kaip karštas patiekalas, iki jo patiekimo vartoti laikomas ne žemesnėje kaip +63 °C temperatūroje.

4.3. **Valgiaraštis** – tai patiekiamų vienos dienos maisto produktų ir patiekalų sąrašas.

4.4. **Tausojantis patiekalas** – maistas, pagamintas maistines savybes tausojančiu gamybos būdu: virtas vandenyje ar garuose, troškintas, keptas įvyniojus popieriuje ar folijoje. Tausojantiems patiekalams nepriskiriami tarkuotų bulvių patiekalai.

4.5. **Maisto davinys** – lengvai paruošiami arba paruošti vartoti maisto produktai ar patiekalai, kurie išduodami tam tikram laikotarpiui pagal sveikatos apsaugos ministro nustatytas vidutines rekomenduojamas paros normas ir yra supakuoti, kad būtų galima saugiai nešti, vežti ar kitaip transportuoti.

III. VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS GIMNAZIJOS IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO GRUPĖSE

5. 1-7 metų amžiaus vaikų maitinimo organizavimas:

5.1. vaikai maitinami ne rečiau kaip kas 3,5 val. pagal valgiaraščius. Vaikai valgo pusryčius, pietus ir vakarienę:

5.1.1. pusryčiai - nuo 8.15 val. iki 8.30 val.;

5.1.2. vaisiai - nuo 10.00 val. iki 10.15 val.;

5.1.3. pietūs - nuo 11.30 val. iki 12.00 val. ;

5.1.4. vakarienė – nuo 15.25 val. iki 15.40 val.

5.2. atskiri valgiaraščiai sudaromi 1-3 ir 4-7 metų vaikams, jei ikimokyklinio ugdymo skyriuje sudaromos mišraus amžiaus grupės, valgiaraščiai gali būti sudaromi vadovautis tik 4-7 metų vaikams rekomenduojamomis paros maistinių medžiagų normomis;

5.3. Pagal gydytojo raštiškus nurodymus (Forma Nr. 027-1/a turi būti organizuojamas pritaikytas maitinimas.

5.4. Vaikų maitinimas organizuojamas vaikams maitinti pritaikytose patalpose, laikantis nustatytų maisto saugos ir maisto tvarkymo reikalavimų bei sudarant sąlygas kiekvienam vaikui pavalgyti prie stalo.

5.5. Išlaidos vaikų mitybai padengti yra apskaičiuojamos vadovaujantis Švenčionių rajono savivaldybės tarybos sprendimais.

IV. MOKINIŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS GIMNAZIJOS VALGYKLOJE

6. Priešmokyklinio ugdymo grupių, pradinio ugdymo 1-4, 5-8, I-IV gimnazijos klasių, specialiųjų (lavinamųjų) klasių, socialinių įgūdžių klasės mokinių, mokytojų, darbuotojų maitinimas organizuojamas gimnazijos valgykloje pagal sudarytą maitinimo laiko tvarkaraštį.

7. Kiekvienam mokiniui sudarytos sąlygos valgyti prie stalo, laikantis nustatytų maisto saugos ir maisto tvarkymo reikalavimų.

8. Maitinimas gimnazijos valgykloje organizuojamas pagal gimnazijos direktoriaus patvirtintus valgiaraščius.

9. Gimnazijos valgykloje mokiniai maitinami pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 8.30 val. iki 14.30 val., penktadieniais nuo 8.30 val. iki 13.30 val.

10. Priešmokyklinio ugdymo grupių, pradinio ugdymo 1-4 klasių mokinius į valgyklą lydi klasių vadovai, kurie prižiūri vaikus jų valgymo metu.

11. Priešmokyklinio ugdymo grupių, pradinio ugdymo 1-2 klasių mokiniams valgykloje dengiami stalai.

12. Valgykloje mokinių maitinimo metu per pertraukas budi mokytojai pagal direktoriaus patvirtintą tvarkaraštį.

13. Mokiniai aptarnaujami valgykloje pateikus valgyklos darbuotojams elektroninį mokinio, mokytojo pažymėjimą.

14. Mokinio elektroninį pažymėjimą galima papildyti per Eurofondo e-piniginę. Nesant tokiai galimybei, elektroninį pažymėjimą papildyti galima grynais pinigais gimnazijos valgyklos darbo metu.

15. Mokiny, pametęs ar sugadinęs elektroninį mokinio pažymėjimą, privalo informuoti klasės vadovą ar socialinį pedagogą. Gimnazijos atsakingas asmuo užsako naują mokinio elektroninį pažymėjimą, už pamestą ar sugadintą pažymėjimą apmoka mokinio tėvai (globėjai).

16. Mokinio elektroninį pažymėjimą perduoti ir naudoti kitiems asmenims draudžiama.

17. Maisto paruošimas ir patiekalų įvairumas atitinka vaikų amžių ir sveikos mitybos rekomendacijas (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 10 d. įsakymo Nr. V- 394 redakcija) patvirtinto tvarkos aprašo 9 punktą).

18. Maisto produktai ar maisto produktų grupės tiekiamos vaikų maitinimui vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir

vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 10 d. įsakymo Nr. V- 394 redakcija, 2022 m. rugsėjo 8 d. įsakymo Nr. V-1429 nauja redakcija.), patvirtinto tvarkos aprašo 17–19 punktais nustatyta tvarka;

19. Patiekalai gaminami ir patiekiami vaikams vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 10 d. įsakymo Nr. V- 394 redakcija, 2021 m. vasario 5 d. įsakymo Nr. V-244 redakcija) patvirtinto tvarkos aprašo reikalavimais.

20. Gimnazijos valgykloje sudarytos higieniškos sąlygos atsigerti geriamojo vandens (rekomenduojama kambario temperatūros).

21. Mokiniai valgo karštus patiekalus tik gimnazijos valgyklos patalpose.

22. Mokiniai, atsinešantys maistą iš namų, valgo tik valgykloje, klasėje paskirtoje vietoje, jos valgymo metu.

23. Gimnazijos valgykloje mokiniai gali nusipirkti kitų maisto produktų (Maisto produktų sąrašui pritaria Gimnazijos taryba).

24. Mokiniai valgykloje privalo elgtis kultūringai, tvarkingai stovėti eilėje.

25. Pavalgę mokiniai nuneša indus į nešvariems indams skirtą vietą.

26. Valgyklos darbuotojai aptarnauja mokinius bendros eilės tvarka.

27. Visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči visuomenės sveikatos priežiūrą gimnazijoje, prižiūri maitinimo organizavimo atitiktį Tvarkos apraše nustatytiems reikalavimams. Ne rečiau kaip kartą per dvi savaites pildo valgiaraščio ir mokinių maitinimo atitikties patikrinimo žurnalą. Nustačiusi neatitikimų, nedelsdama raštu apie tai informuoja gimnazijos direktorių. Nustatyti mokinių maitinimo organizavimo trūkumai turi būti pašalinti tą pačią dieną.

28. Valgyklos stenduose skelbiama:

28.1. kiekvienos dienos valgiaraščiai;

28.2. maitinimo laiko tvarkaraštis;

28.3. sveikos mitybos piramidė, paramos programos „Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimas ugdymo įstaigose“ plakatai ir kita sveiką mitybą skatinanti informacija.

V. MOKINIŲ NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

29. Nemokamo maitinimo dydžio sumą (kainą) pagal mokinių amžiaus grupes nustato Švenčionių rajono savivaldybės administracijos direktorius.

30. Nemokamas maitinimas gimnazijoje teikiamas arba nutraukiamas vadovaujantis savivaldybės, kurios teritorijoje yra deklaruota mokinio gyvenamoji vieta administracijos sprendimu, kurio kopiją, gimnazijai pateikia Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius.

31. Mokiniais, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas pirmoje ir antroje klasėse nemokami pietūs skiriami nuo mokslo metų pradžios iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos pagal gimnazijos pateiktą mokinių sąrašą, neatsižvelgus į tėvų (globėjų) gaunamas pajamas.

32. Nemokamam mokinių maitinimui sudaromi 2 kompleksų valgiaraščiai pagal mokinių amžiaus grupes (6-10 metų ir 11 metų bei vyresnio amžiaus mokiniams), kuriuos viena diena prieš pradedant maitinti tvirtina gimnazijos direktorius.

33. Nemokamas maitinimas mokiniams teikiamas organizuotai, pertraukų metu pagal sudarytą tvarkaraštį.

34. Mokiniais vietoj nemokamo maitinimo negali būti išmokami pinigai.

35. Mokiniais nemokamas maitinimas gali būti teikiamas:

35.1. mokinių ugdymo proceso metu;

35.2. mokinių ugdymo proceso metu vykstant į mokomąsias - pažintines išvykas,

varžybas gali būti išduodami maisto daaviniai.

35.3. vasaros atostogų metu gimnazijoje organizuojamose dieninėse vasaros poilsio stovyklose;

35.4. kai mokymą namuose mokiniui skiria asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų konsultacinė komisija (GKK), nemokamas maitinimas mokiniui gali būti teikiamas atiduodant pietus ar maisto daavinius į namus.

36. Mokinių atsiskaitymas už nemokamą maitinimą vyksta naudojant elektroninius mokinių pažymėjimus, kuriuose integruota „Eurofondo“ e. piniginė, laikinas korteles, skirtas nemokamam maitinimui.

37. Mokiniui, pametus elektroninį mokinio pažymėjimą, jis privalo kreiptis į gimnazijos socialinį pedagogą, kuris laikinai išduoda kortelę, pažymi ir įrašo laikinos kortelės numerį į „Eurofondas“ aplinkos nemokamo maitinimo sritį. Mokinsys gavęs naują elektroninį mokinio pažymėjimą, laikiną kortelę grąžina.

38. Jei mokinsys pamiršta elektroninį mokinio pažymėjimą, tą dieną socialinis pedagogas mokiniui išduoda laikiną kortelę ir atžymi į „Eurofondas“ aplinkos nemokamo maitinimo sritį.

39. Prasidėjus naujiems mokslo metams, priešmokyklinio ugdymo grupių mokiniams ir naujai atvykusiems mokiniams, neįtrauktiems į „Eurofondo“ sistemą ir neturintiems elektroninių pažymėjimų, nemokamas maitinimas išduodamas pagal jų tą dieną faktinį atvykimą, apskaičiuojamas vadovaujantis vaikų lankomumo apskaitos žiniaraščiais. Einamojo mėnesio pabaigoje socialinis pedagogas pildo nemokamo maitinimo nurašymo aktą.

40. Mokiniui pakeitus gimnaziją, administracija ne vėliau kaip kitą darbo dieną po gimnazijos pakeitimo dienos pateikia informaciją (asmeniškai, paštu arba elektroninėmis ryšio priemonėmis) kitai ugdymo institucijai apie mokinio teisę gauti nemokamą maitinimą, raštu informuoja Socialinės paramos skyrių apie tai, kad mokinsys pakeitė ugdymo įtaigą. Mokiniui nemokamas maitinimas naujoje ugdymo institucijoje pradedamas teikti kitą darbo dieną, nuo pažymos gavimo.

41. Socialinis pedagogas:

41.1. sudaro priešmokyklinio ir pradinio ugdymo 1-2 klasių mokinių sąrašą ir iki kiekvienų kalendorinių metų rugpjūčio 20 dienos pateikia Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriui bei suveda į SPIS programą.

41.2 gavęs sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo, elektroninėje „Eurofondo“ sistemoje pažymi, kad mokinsys gauna nemokamą maitinimą;

41.3. informuoja valgyklos vedėją ir klasės vadovus apie mokinius, gausiančius nemokamą maitinimą.

41.4. vykdo nemokamo mokinių maitinimo apskaitos kontrolę, šalina pasitaikančius piktnaudžiavimo atvejus;

41.5. einamojo mėnesio paskutinę dieną pildo mokinių nemokamo maitinimo žurnalą SPIS programoje, atsižvelgdamas į „Eurofondo“ e-piguginės sistemos ataskaitą;

41.6. einamojo mėnesio pabaigoje derina su valgyklos vedėja lėšų, skirtų mokinių nemokamam maitinimui, panaudojimą.

41.7. iki kiekvieno mėnesio 5 d. rajono savivaldybės administracijos Biudžetinių įstaigų centralizuotos buhalterijos skyriui pateikia informaciją apie praėjusį mėnesį panaudotas lėšas, skirtas mokinių nemokamam maitinimui (ataskaitą iš SPIS programos), ir nemokamą maitinimą gausiančių mokinių sąrašus ateinančiam mėnesiui.

42. Valgyklos vedėjas iki kiekvieno mėnesio 10 d. rajono savivaldybės administracijos Biudžetinių įstaigų centralizuotos buhalterijos skyriui pateikia prekinę-piginę apyskaitą, atsargų inventorizavimo sutikrinimo žiniaraštį.

VI. MOKINIŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ AR KARANTINO METU

43. Ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio metu, nesustabdžius ugdymo proceso, rekomenduojama mokiniams atsinešti maistą iš namų ir valgyti klasėje ar gimnazijos

valgykloje. Mokiniai gali būti maitinami ir per pamokas.

44. Ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu sustabdžius ugdymo organizavimo procesą gimnazijoje mokiniams, gaunantiems nemokamą maitinimą, gali būti išduodami maisto daviniai.

45. Maisto daviniai turi atitikti nustatytas vidutines rekomenduojamas paros normas.

46. Klasių vadovai:

46.1. informuoja mokinio, kuriam paskirtas nemokamas maitinimas gimnazijoje, tėvus (globėjus) apie maitinimo organizavimo sąlygas ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu (pvz., galimybę gauti maisto davinį). Išsiaiškina, ar visos šeimos pageidauja gauti maisto davinį (jei ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu maitinimas organizuojamas išduodant maisto davinius), ar nemokamą maitinimą gaunantis mokinys ar jo šeimos nariai turės galimybę atvykti į gimnaziją jų atsiimti.

46.2. informuoja mokinių tėvus (globėjus) apie maisto davinių išdavimo datą, laiką ir vietą pranešimu elektroniniame dienyne ir (ar) telefonu ar kitu būdu.

47. Socialinis pedagogas:

47.1. surinkęs informaciją iš klasės vadovų, sudaro mokinių, gausiančių maisto davinius, sąrašus, išdavimo grafiką. Grafike nurodo maisto davinių atsiėmimo laiką ir vietą.

47.2. jeigu šeima neturi galimybės atsiimti maisto davinį gimnazijos valgykloje, suderina laiką su gimnazijos direktoriumi ir mokinio tėvais (globėjais), organizuoja maisto davinio pristatymą į namus ar kitą iš anksto suderintą vietą gimnazijos transportu.

47.3. kiekvieno mėnesio pabaigoje derina su valgyklos vedėju lėšų, skirtų mokinių nemokamam maitinimui, panaudojimą.

47.4. sudaro mokinių, kurie gavo maisto davinius sąrašus, nurašymo aktus ir pildo mokinių nemokamo maitinimo žurnalą SPIS programoje.

48. Maisto davinius suruošiantiems ir dalijantiems asmenims rekomenduojama laikytis higienos reikalavimų.

49. Maisto daviniai išduodami mokinių tėvams (globėjams) atvykus į gimnaziją paskirtu laiku. Mokinių tėvai (globėjai) už maisto davinį pasirašo.

VII PRIEŽIŪRA IR KONTROLĖ

50. Gimnazijos direktorius atsakingas už mokinių maitinimo organizavimą, priežiūrą ir šio Tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą, valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų, skiriamų mokinių nemokamam maitinimui ir įstatymų nustatyta tvarka gautų kitų lėšų tikslinį panaudojimą, maitinimo organizavimo gimnazijoje tvarkos aprašo patvirtinimą.

51. Valgyklos vedėjas atsako už tinkamai paruošto maisto kokybę, teikiamų maisto produktų ir patiekalų atitikimą patvirtintiems valgiaraščiams ir higienos normoms.

52. Gimnazijos socialinis pedagogas atsakingas už nemokamo maitinimo organizavimą ir nemokamo maitinimo ataskaitų rengimą bei duomenų pateikimą savivaldybės administracijos Biudžetinių įstaigų centralizuotos buhalterijos skyriui.

53. Už šio aprašo 27 punkte išvardintos informacijos skelbimą atsakingas visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos priežiūrą gimnazijoje.

54. Budintis mokytojas budėjimo valgykloje metu atsako už tvarką, drausmę, saugumą valgykloje.

55. Valgyklos darbo priežiūros komisija atsakinga už mokinių maitinimo organizavimo paslaugų gimnazijos valgykloje tikrinimą, kontrolę, pasitaikančių piktnaudžiavimo atvejų, skundų šalinimą, rekomendacijų, siūlymų teikimą valgyklos darbuotojams, patikrinimo akto surašymą.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

56. Ataskaitas ir kitą informaciją apie mokinių nemokamam maitinimui panaudotas valstybės biudžeto lėšas Švenčionių r. Pabradės „Ryto“ gimnazija teikia rajono savivaldybės

administracijos Biudžetinių įstaigų centralizuotos buhalterijos skyriui.

57. Mokinių nemokamam maitinimui skirtų lėšų panaudojimo kontrolę vykdo Valstybės kontrolės institucijos ir rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba.

58. Ginčai dėl mokinių teisės gauti nemokamą maitinimą sprendžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.
